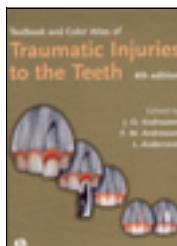

J.O. Andreasen, F.M. Andreasen og L. Andersson:

Textbook and Color Atlas of Traumatic Injuries to the Teeth
4. utgave

Tredje utgave av denne læreboken i traumatologi kom i 1994. Fjerde utgave er bygget over samme lest, men har i tillegg flere nye kapitler. Et stort antall både skandinaviske og utenlandske bidragsytere har gjort dette til en svært innholdsrik bok.

De fire første kapitlene omhandler sårtilhelsingsbiologi, vevsrespons på skade og osteoklastaktivitet. Her er mye å fordype seg i for den som er interessert i immunologi og cellebiologi. Det påfølgende kapittel er viet metoder for å optimalisere pulpal og periodontal tilheling, og gir et innblikk i forskningen som pågår for om mulig å redusere komplikasjoner etter alvorlige periodontalskader.

Nytt er et viktig kapittel om sosio-psykologiske aspekter ved tannskader, hvor blant annet betydningen av omsorg for traumepasienten og smertekontroll omtales. De fleste tannskader rammer barn, og dette er forfatterne seg bevisst.

Etter et kapittel om klassifikasjon, epidemiologi og etiologi følger klinisk og røntgenologisk undersøkelse. De forskjellige traumetyperne omtales systematisk i egne kapitler med informa-

tive tegninger og gode kliniske bilder. Mange behandlingsprosedyrer er illustrert trinn for trinn.

Tannskader kan resultere i en rekke pulpale og periodontale komplikasjoner. Disse omtales i forbindelse med hver enkelt traumetype, men også i et eget kapittel. Klassifikasjon av rotresorpsjoner har vært et diskusjonstema opp gjennom årene. Forfatterne inndeles fortsatt de eksterne rotresorpsjonene i overflateresorpsjon (reparasjonsrelatert), inflammatorisk resorpsjon (infeksjonsrelatert), erstatningsresorpsjon (ankylose) og cervikal resorpsjon. Prognosene fremstilles i oversiktlige tabeller og fargerike diagrammer. Fordelaktig er det at tannskader i det primære tannsettet nå er samlet i et eget kapittel.

Boken omhandler for øvrig temaene endodonti og ortodonti relatert til tannskader, videre autotransplantasjon av tenner, implantater og bleking av misfargede tenner. Nytt er et eget kapittel om estetiske betraktninger ved restaurering etter en tannskade. Her omtales og vurderes de forskjellige behandlingsalternativer som foreligger når en tann går tapt. Det legges vekt på biologiske løsninger, og betydningen av multidisiplinært samarbeid fremheves.

I følge forfatterne er grunntanken med boken å gi en forståelse av biologiske reaksjoner ved et traume og sårtilhelsingsmekanismer. Kunnskap om dette skal være utgangspunkt for optimal behandling av de mange pasienter

som rammes av tannskader. Håpet er å vekke interessen for fagområdet traumatologi. Denne omfattende læreboken er nok likevel mest aktuell for spesielt interesserte tannleger – særlig velegnet er den til faglig fordypning for spesialistkandidater og til bruk ved læresteder.

Som oppslagsbok i en akutsituasjon er boken mindre egnet fordi det tar tid å lese seg frem og gjøre et valg mellom flere behandlingsalternativer. Stort sett er de retningslinjer som gis i tråd med det som undervises ved odontologiske læresteder, men leseren bør likevel være kritisk. For eksempel er rådene som gis ved behandling av intruderte permanente tenner ikke helt i samsvar med foreliggende studier. Tegningene som pryder forsiden av boken, er dessuten pedagogisk sett lite velvalgte da de viser en svært pessimistisk utvikling for en ekstrudert tann med rotresorpsjoner som kunne vært stanset.

Til tross for noen få innvendinger er totalinntrykket meget positivt. Dette er en innbydende og særdeles godt illustrert bok med fyldige referanselister til videre fordypning i et spennende fagområde.

Anne-Lise Maseng Aas

Oxford: Blackwell Munksgaard; 2007.
897sider. ISBN 978-1-4051-2954-1.